

225

Nr. 7493 / M.R.P.
Data 01.08.2017

SB/0304
PM.

SG : 3891
4.08.2017

**CĂTRE: PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT**

În atenția domnului senator Lungu Dan
Stimate domnule senator,

3.04.

Referitor la întrebarea dumneavoastră, formulată în ședința Senatului din data de 03.04.2017, adresată Prim-ministrului, având ca obiect "Revitalizarea vieții culturale în mediul rural și rolul căminelor culturale", în raport cu obiectul acesteia și în baza informațiilor furnizate de către Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, respectiv, Ministerul Culturii și Identității Naționale, vă comunicăm următoarele:

Programul de guvernare 2017-2020, aprobat prin *Hotărârea Parlamentului nr.1/2017*, prevede la capitolul „Administrație Publică. Politici regionale” măsura constând în asigurarea pachetului minim de servicii publice în fiecare localitate din mediul rural - 10S (zece servicii), în cadrul celor 10 servicii fiind prevăzut, la cultură, construirea de cămine culturale în mediul rural. Conform programului de guvernare, acest obiectiv va fi asigurat prin finanțarea cu prioritate a investițiilor din pachetul minim 10S prin Programul „Modernizarea Satului Românesc”, componentă a Programului național de dezvoltare locală.

Programul național de dezvoltare locală, coordonat de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, este derulat în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/2013, cu modificările și completările ulterioare, iar printre obiectivele de investiții care se pot realiza în baza programului, conform art. 7 alin.(1) lit.g), se numără realizarea/extinderea/reabilitarea/modernizarea unor obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre.

Precizăm că, până în acest moment prin program au fost demarate lucrările pentru un număr de 15 obiective de investiții din domeniul culturii, în perioada 2015-2019. De asemenea, în etapa a II - a a Programului 2017 - 2020, instituită prin dispozițiile art. III din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind realizarea investițiilor finanțate din fonduri publice*, au fost depuse,

în termenul legal, un număr de 333 de solicitări de finanțare a unor obiective de investiții din domeniul culturii.

Un alt program național de dezvoltare a infrastructurii rurale derulat de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, prin Compania Națională de Investiții "C.N.I." - S.A., este Programul național de construcții de interes public sau social, realizat în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 25/2001 privind înființarea Companiei Naționale de Investiții "C.N.I." - S.A., în cadrul căruia obiectivele de investiții din cadrul culturii se realizează prin subprogramul „Așezăminte culturale”. În prezent, în baza Ordinului viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice nr. 1850/2016 pentru aprobarea Listei - sinteză a obiectivelor de investiții din cadrul Subprogramului „Așezăminte culturale”, cu modificările și completările ulterioare, sunt incluse în lista obiectivelor care se vor realiza prin program un număr de 1745 de așezăminte culturale.

În ceea ce privește revitalizarea vieții culturale în mediul rural, facem precizarea că Ministerul Culturii și Identității Naționale a derulat și continuă să deruleze programul ”*Tezauru umane vii*”, inițiativă UNESCO privind salvagardarea, păstrarea și transmiterea patrimoniului cultural imaterial. Acest program vizează, pe de o parte creșterea gradului de recunoaștere și vizibilitate a păstrătorilor și transmițătorilor elementelor de patrimoniu cultural imaterial în cadrul comunităților din care fac parte, al specialiștilor și publicului larg, iar pe de altă parte identificarea acelor persoane care, făcând dovada caracterului excepțional al performanței sunt capabile să transmită un anumit element de patrimoniu imaterial, în forma și cu mijloacele tradiționale nealterate, contribuind astfel la asigurarea viabilității acestora. Tot în domeniul patrimoniului cultural imaterial, menționăm faptul că se fac demersuri pentru retransmiterea la UNESCO, în sesiunea din anul 2017, a dosarului privind Procesiunea de Sfânta Mărie Mare de la Moisei, în vederea înscrierii în Lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității.

Cu privire la creșterea consumului cultural în mediul rural, facem precizarea că Ministerul Culturii și Identității Naționale îndeplinește un rol esențial în acest sens, potrivit *Hotărârii Guvernului nr. 90 din 10 februarie 2010 privind*

organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Identității Naționale, cu modificările și completările ulterioare, prin următoarele atribuții principale: colaborează cu autoritățile publice centrale și locale pentru educarea publicului cu scopul de a cunoaște, a respecta și a pune în valoare patrimoniul cultural național;

susține programe pentru promovarea, protejarea și revitalizarea culturii tradiționale și a patrimoniului cultural imaterial; sprijină, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, buna funcționare și activitatea instituțiilor și a așezămintelor de cultură aflate în subordinea autorităților județene sau locale.

De asemenea, elaborează, cu consultarea și participarea atât a autorităților publice interesate, a instituțiilor publice de cultură, a altor operatori culturali și specialiști în domeniul culturii, cât și a societății civile, strategii, politici publice, programe naționale și direcții de dezvoltare pentru domeniile din sfera sa de competență; promovează și finanțează, în condițiile legii, printr-un sistem competițional deschis, proiecte, programe și activități culturale în domeniul culturii și patrimoniului cultural național, și patrimoniului cultural național, cu respectarea principiului transparenței decizionale, a liberului acces la informația publică și a primordialității valorii.

Potrivit dispozițiilor *H.G. nr. 90/2010* cu modificările și completările ulterioare, în subordinea Ministerul Culturii și Identității Naționale funcționează trei centre culturale cu rol activ în promovarea și valorificarea patrimoniului cultural și anume, Centrul de Cultură "George Apostu" din Bacău, Centrul de Cultură "Arcuș" din Covasna și Centrul Cultural Toplița.

Din punct de vedere financiar, Ministerul Culturii și Identității Naționale are, în prezent, la dispoziție mai multe instrumente directe de sprijin. Două dintre acestea sunt instituite prin *Ordonanța Guvernului nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, cu modificările și completările ulterioare*: finanțarea prin intermediul programelor și proiectelor prioritare ale ministerului, respectiv prin intermediul programului de finanțare pentru nevoi culturale de urgență. De aceste două instrumente financiare pot beneficia persoane fizice și juridice din întreaga țară, în baza unor proiecte și documentații relevante, ce cad exclusiv în sarcina autorităților locale sau a operatorilor economici, a îndeplinirii unor criterii și a unor evaluări.

De asemenea, sunt puse la dispoziția operatorilor culturali și a autorităților locale finanțări naționale, acordate prin concurs de proiecte, de către Administrația Fondului Cultural Național (AFCN), instituție publică subordonată Ministerului Culturii și Identității Naționale, pentru următoarele 7 arii tematice: patrimoniu imaterial, patrimoniu material, educație prin cultură, rezidente de creație, arhitectură și design, arte vizuale, artele spectacolului.

În altă ordine de idei, interpretând dispozițiile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 118/2006 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare*, reiese faptul că, organizarea și funcționarea, precum și modalitatea de realizare a veniturilor așezămintelor culturale, cad în sarcina autorității publice în subordinea căreia funcționează.

În ceea ce privește starea căminelor culturale și viața culturală în mediul rural, vă comunicăm informațiile transmise de către Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală, după cum urmează:

Situația actuală a căminelor culturale este neclară. Studiile regăsite în Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2014 atrag atenția asupra faptului că „lipsa datelor statistice actuale, la nivel național, privind numărul căminelor culturale și localizarea acestora în teritoriu, face dificilă analizarea acestui tip de infrastructură culturală”.

Folosind date din Anuarul statistic al României 1991, studiile pentru Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2014 menționează faptul că „în anul 1990 exista un total de 7110 cămine culturale, din care 2668 comunale și 4442 filiale sătești”.

În volumul Atlas sociologic rural regăsim, pe baza datelor furnizate de Ministerul Culturii și Cultelor (denumirea Ministerului la acea perioadă), pentru anul 2002, următoarele informații: „Din totalul de 6147 cămine culturale existente în 2002 doar în 1874 (30,5%) se desfășoară activități culturale, iar în mai mult de două treimi (69,5%) nu au loc astfel de activități”. Tot în acest volum ne este prezentată și o distribuție a căminelor culturale pe cele opt regiuni de dezvoltare ale României.

Ultimul an pentru care există date oficiale cu privire la situația căminelor culturale este anul 2005. Într-o propunere de politică publică, numită *Creșterea calității vieții în mediul rural și mic urban din perspectiva serviciilor culturale*, emisă de Unitatea de Politici Publice a Ministerului Culturii și Cultelor, aflăm că „dintr-un total de aproximativ 5644 de cămine culturale din mediul rural 204 au menționat desfășurarea de activități din domeniul patrimoniului cultural imaterial”.

Există doar două estimări care pot fi făcute în momentul actual cu privire la numărul căminelor culturale, iar acestea sunt estimări minime. În primul rând, putem vorbi de o estimare a unui minimum teoretic, conform principiului că numărul minim al căminelor culturale ar trebui să fie egal cu cel al numărului de comune (în ideea că fiecare comună ar trebui să aibă cel puțin un cămin cultural pentru satele aparținătoare). Astfel, conform datelor de la Institutul Național de Statistică, aflăm faptul că în anul 2016 existau pe teritoriul României 2861 de comune, număr în jurul căruia ar trebui să graviteze estimarea minimă teoretică a căminelor culturale.

Este important de precizat faptul că potrivit rapoartelor Companiei Naționale de Investiții, în perioada 2010-2015, au fost reabilitate 85 de cămine culturale.

Vă rog să primiți, domnule senator, expresia deplinei mele considerații.

Prim-ministru,

Mihai TUDOSE

